

EU nieuwsbrief 2025–2026 | 1

De EU Nieuwsbrief van het Koninklijk Actuariel Genootschap (AG) is bedoeld om leden, studenten en belangstellenden, te informeren over (actuariële) ontwikkelingen in Europa.

Belangstellenden kunnen zich richten tot het redactiesecretariaat (pascale.heese@actuarieelgenootschap.nl) voor het regulier ontvangen van deze Nieuwsbrief.

Copyright berust bij het AG. Het overnemen van passages in andere publicaties is toegestaan met bronvermelding.

- **Pensioenen | 2**
- **Kapitaalmarktenunie | 6**
- **Solvency II | 8**
- **Nieuws van EIOPA | 11**
- **Verzekeringsgarantiesystemen | 12**

Pensioenen

Pensioenpakket

Op 20 november 2025 heeft de Europese Commissie een pakket maatregelen goedgekeurd dat burgers moet helpen een toereikend pensioeninkomen veilig te stellen. Met deze maatregelen wordt de toegang tot betere en effectievere aanvullende pensioenen verbeterd. Het doel is zowel de vraag naar als het aanbod van aanvullende pensioenen te versterken.

Het pakket bevat twee niet-bindende aanbevelingen voor de lidstaten: het invoeren van pensioentrackingsystemen en pensioendashboards in de hele EU en het verduidelijken van het “prudent person”-beginsel, dat bepaalt hoe instellingen voor bedrijfspensioen-voorziening (IBPV's) en PEPP-aanbieders hun activaportefeuilles moeten beleggen en beheren. Daarnaast bevat het pakket twee specifieke wetgevingsvoorstellen om de IBPV II-richtlijn en de PEPP-verordening (pan-Europees pensioenproduct) te herzien.

1) [Aanbeveling over pensioenvolgsystemen, pensioendashboards en automatische inschrijving in aanvullende pensioenregelingen](#)

De Commissie beveelt de lidstaten aan:

- a) Automatische inschrijving invoeren, afgestemd op de nationale omstandigheden en met volledige erkenning van de rol en autonomie van de sociale partners. Dit betekent dat werknemers automatisch deelnemen aan aanvullende pensioenen, met

de volledige vrijheid om zich af te melden. Op deze manier wordt de deelname aan aanvullende pensioenregelingen vergroot en worden er nieuwe markten voor aanvullende pensioenen ontsloten;

b) Uitgebreide pensioentrackingsystemen verder ontwikkelen om burgers een duidelijk overzicht te bieden van hun pensioenrechten en verwachte uitkeringen in alle regelingen. Dergelijke systemen helpen de lage deelname aan aanvullende pensioenen te verbeteren, een probleem dat vaak voorkomt uit het beperkte bewustzijn van burgers over hun toekomstige pensioen;

c) Nationale pensioendashboards ontwikkelen, zodat beleidsmakers in de lidstaten beter inzicht krijgen in de dekking, houdbaarheid en toereikendheid van hun meerpijlerpensioenstelsel. Op termijn moeten deze nationale dashboards worden geïntegreerd in een EU-breed pensioendashboard.

2) [Mededeling ter versterking van het vermogen van de aanvullende pensioensector in de EU om het pensioeninkomen te verbeteren en langetermijncapitaal aan de EU-economie te verschaffen](#)

Deze mededeling verduidelijkt het beginsel van de voorzichtige persoon of "prudent person". Dit beginsel dient als leidraad voor beleggingsbeheer en verplicht instellingen om alleen te beleggen in activa waarvan de risico's goed worden geïdentificeerd, gemeten en beheerd. Het bepaalt hoe IBPV's en PEPP-aanbieders hun activaportefeuilles moeten beleggen en beheren. In de praktijk wordt het echter sterk verschillend geïnterpreteerd en

toegepast in de lidstaten. Hierdoor zijn pensioenregelingen vaak beperkt in hun mogelijkheden om hun beleggingen te diversifiëren, met name in aandelen. De mededeling van de Commissie verduidelijkt het beginsel, met als uiteindelijke doel meer investeringen in aandelen mogelijk te maken. Zo kunnen burgers een hoger langetermijnrendement op hun spaargeld behalen en worden nieuwe financieringsbronnen voor de EU-economie ontsloten.

3) Wetgevingsvoorstel tot wijziging van de richtlijn over instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBPV) II

De herziening van de IBPV II-richtlijn is een reactie op aanhoudende economische, demografische en beleidsuitdagingen, met een vernieuwde focus op de pensioenzekerheid van burgers. Het doel is om de bedrijfspensioenfondsen beter in staat te stellen een adequaat pensioeninkomen te bieden, als stabiele langetermijnbeleggers bij te dragen aan duurzame groei en de veerkracht en verdieping van de EU-kapitaalmarkten te ondersteunen.

De herziening beoogt het kader voor door activa gedekte pensioenvoorzieningen te versterken en betere langetermijnbeleggingsresultaten voor deelnemers en begunstigten te bevorderen. Daarnaast moet de richtlijn IBPV's relevanter en toegankelijker maken in lidstaten waar ze momenteel onderontwikkeld zijn, terwijl sterke en duurzame beleggingsresultaten in de hele EU worden gestimuleerd. Ook zal de transparantie over kosten en rendementen worden vergroot, risicobeheerpraktijken versterkt en worden belemmeringen weggenomen die efficiënte beleggingen momenteel in de weg staan.

4) [Wetgevingsvoorstel tot wijziging van de verordening over het pan-Europees persoonlijk pensioenproduct \(PEPP\)](#)

De herziening van de PEPP-verordening heeft tot doel het pan-Europees persoonlijk pensioenproduct (PEPP) aantrekkelijker, toegankelijker en kosteneffectiever te maken voor spaarders. Tegelijkertijd een hoog niveau van consumentenbescherming gewaarborgd, terwijl bestaande vereisten die de invoering van het PEPP hebben bemoeilijkt, worden weggehaald. De herziening introduceert een betaalbaar en gemakkelijk toegankelijk "basis-PEPP", dat in eenvoudige financiële activa wordt belegd en zonder advies aan het publiek wordt aangeboden. Daarnaast krijgen spaarders toegang tot "op maat gesneden" PEPP's met garanties en complexere activa, waarvoor advies nodig is om het begrip van de consument te waarborgen. Zo kan het PEPP worden afgestemd op verschillende beleggersvoorkeuren en geschikt zijn voor diverse aanbieders, zoals vermogensbeheerders en verzekeraars. Het PEPP kan ook op de werkplek worden gebruikt en dienen als een instrument voor automatische inschrijving.

Deze aanpassingen zullen de belemmeringen voor verstrekking en distributie wegnemen en de keuzevrijheid van spaarders vergroten, ondersteund door een consistente en gunstige fiscale behandeling. Lidstaten moeten een vergelijkbare fiscale behandeling bieden voor nationale persoonlijke pensioenproducten, aldus de Europese Commissie.

De voorstellen tot wijziging van de IBPV II-richtlijn en de PEPP-verordening worden nu worden nu besproken en moeten worden goedgekeurd door het Europees Parlement en de Raad.

Zie ook [het factsheet over aanvullende pensioenen](#).

Kapitaalmarktenunie

De EU werkt aan een eengemaakte kapitaalmarkt om de financieringsmogelijkheden voor bedrijven te verbeteren en spaarders en beleggers nieuwe kansen te bieden, ongeacht hun locatie. Het pensioenpakket maakt onderdeel uit van [de strategie van de Commissie voor de spaar- en investeringsunie \(SIU\)](#), die huishoudens meer mogelijkheden wil bieden om hun vermogen via de kapitaalmarkten op te bouwen, terwijl tegelijkertijd de economische groei en het concurrentievermogen van de EU worden gestimuleerd. Het pakket vormt een aanvulling op andere afgelopen september aangekondigde initiatieven van de Commissie [op het gebied van financiële geletterdheid](#) en de aanbeveling over [spaar- en beleggingsrekeningen](#), die gezamenlijk tot doel hebben het financiële welzijn van EU-burgers te verbeteren. Met name door de mogelijkheden te verbreden om een beter rendement op hun spaargeld te behalen. Vanwege het langetermijnkarakter van pensioenverplichtingen kan de aanvullende pensioensector bovendien een belangrijke bron van langetermijnkapitaal vormen voor investeringen in de Europese economie, waardoor de Kapitaalmarktenunie verder wordt versterkt.

Strategie voor financiële geletterdheid

Voorafgaand aan het pensioenpakket kondigde de Europese Commissie eind september twee andere initiatieven aan die de spaar- en investeringsunie versterken en directe voordelen bieden voor Europese burgers. Het gaat om [de strategie voor financiële geletterdheid](#) en [een aanbeveling voor spaar- en beleggingsrekeningen](#), waarmee beleggen eenvoudiger en toegankelijker moet worden voor iedereen. De strategie voor financiële

geletterdheid is bedoeld om burgers te helpen verstandige financiële keuzes te maken, hun welzijn en financiële zekerheid te vergroten en meer onafhankelijkheid te bereiken. Met de juiste kennis en vaardigheden kunnen burgers hun inkomsten en uitgaven beter beheren, oplichting en fraude voorkomen, efficiënter sparen en zelfverzekerder in hun toekomst investeren, aldus de Commissie.

Uit de Eurobarometer 2023 blijkt dat de financiële geletterdheid in de EU nog laag is: minder dan een vijfde van de burgers heeft een hoog niveau, met grote verschillen tussen de lidstaten. Daarom bevat de strategie maatregelen om het financiële bewustzijn van alle burgers te vergroten en de inspanningen van lidstaten ter verbetering van de financiële geletterdheid te ondersteunen.

Aanbeveling voor spaar- en beleggingsrekeningen

Naast financiële kennis hebben burgers ook eenvoudige en toegankelijke beleggingsmogelijkheden nodig. Daarom heeft de Europese Commissie [een aanbeveling voor spaar- en beleggingsrekeningen](#) gepresenteerd aan de lidstaten. Met een spaar- of beleggingsrekening kunnen burgers een hoger rendement op hun spaargeld behalen dan wanneer het op een gewone bankrekening blijft staan, terwijl ze volledige controle behouden over de financiële producten of economische sectoren waarin ze willen beleggen. Door een deel van hun spaargeld te investeren in productievere beleggingen, dragen burgers bovendien bij aan de financiering van bedrijven, wat de economische groei en werkgelegenheid in heel Europa bevordert, in lijn met de doelstellingen van de spaar- en investeringsunie.

gezien niet gerechtvaardigd is. Onze zorgen richten zich vooral op de risicomarge van verzekeringsaansprakelijkheden, die zou worden verminderd met 39%, wat verder gaat dan wat volgens de niveau 1-overeenkomst noodzakelijk zou zijn." (...) "Het kapitaal, dat nu vrijkomt, kan ontbreken wanneer een volgende crisis de sector treft, vooral als de sector tegelijkertijd wordt gevraagd meer risico's te nemen in hun investeringsstrategieën."

De Commissie voegde een nieuw artikel 275b toe over de transparantie van investeringen en kapitaalbeheer. Het verplicht EIOPA om op basis van toezichtsrapportering zowel kwantitatieve en kwalitatieve informatie te verstrekken aan de Raad en het Parlement over de geaggregeerde investeringen van de verzekeringssector, uitgesplitst naar geografisch gebied en sector. Ook wordt inzicht gevraagd in uitbetalingen aan aandeelhouders en in terugkoop van aandelen, evenals in variabele beloning van bestuursleden, leden van beleidsbepalende of toezichthoudende organen, personen die de onderneming daadwerkelijk besturen, andere sleutelfunctie vervullen of deel uitmaken van het senior management. Het doel is, zoals toegelicht in overweging 5, inzicht te krijgen in de mate waarin de sector het vrijgekomen kapitaal zal gebruiken om de Europese economie te ondersteunen.

Niveau 2 – nieuwe Regulatory Technical Standards (RTS)

EIOPA heeft een eerste reeks RTS-consultaties afgerond en haar eindrapport aan de Commissie gestuurd. Het gaat om vier nieuwe RTS:

- [de RTS omtrent het beleidsplan over het liquiditeitsrisico,](#)
- [de RTS over de relevantie van grensoverschrijdende activiteiten voor de gastlidstaat,](#)
- [de RTS over de factoren die toelaten ondernemingen te identificeren met een dominante of belangwekkende invloed,](#) en

- [de RTS over de toepassingscriteria voor de macroprudentiële analyse in de ORSA en in het “prudent person principle”.](#)

De Commissie is nu aan zet om deze gedelegeerde verordeningen aan te nemen.

Op 9 oktober 2025 opende EIOPA nog een consultatie die tot en met 5 januari 2026 loopt. Het betreft [een RTS over de vereenvoudigde berekening van de risicomarge.](#)

Niveau 2 – wijziging Implementing Technical Standards (ITS)

Ook een aantal uitvoeringsverordeningen (ITS) moet worden herzien. EIOPA heeft de Commissie al [haar voorgestelde wijzigingen](#) gestuurd op ITS (EU) 2015/2011.

De consultaties over uitvoeringsverordening (EU) 2023/894 (templates voor rapportering naar de toezichthouders) en 2023/895 (procedures, formats en templates voor de Solvency and Financial Condition Report (SFCR) zijn afgerond, maar EIOPA heeft haar rapport nog niet naar de Commissie gestuurd.

[De consultatie](#) over de uitvoeringsverordening betreffende de procedure voor goedkeuring door de toezichthouder van het gebruik van de matching adjustment loopt nog tot en met 5 januari 2026, evenals [de consultatie](#) over de wijzigingen in uitvoeringsverordening [\(EU\)2015/2451.](#)

Het definitieve pakket moet uiterlijk maart 2026 bij de Commissie worden ingediend, zodat het vanaf januari 2027 kan worden toegepast.

- de veerkrachtige consument,
- de opkomst van niet-bancaire financiering, en
- degelijke supervisie voor een sterke verzekerings- en pensioensector.

EIOPA krijgt volgend jaar een nieuwe uitvoerende directeur. Damian Jaworski, huidig lid van de EIOPA Board of Supervisors namens de Poolse toezichthouder, Komisja Nadzoru Finansowego (KNF), is benoemd als opvolger van Fausto Parente, wiens mandaat in maart 2026 afloopt.

De benoeming moet nog worden bevestigd door het Europees Parlement. De stemming vindt begin december 2025 plaats in de ECON-commissie, waarna de plenaire vergadering haar goedkeuring geeft.

Het mandaat van voorzitter Petra Hielkema loopt nog tot september 2026 en kan eenmaal worden verlengd met vijf jaar.

Verzekeringsgarantiesystemen

De Commissie heeft [aan EIOPA gevraagd](#) om technische advies te geven over de mogelijke vaststelling van minimale gemeenschappelijke normen voor verzekeringsgarantieregelingen (IGS), zoals bedoeld in artikel 98 van de IRRD richtlijn (EU 2025/1). Het advies moet uiterlijk 31 mei 2026 bij de Commissie worden ingediend.

De deprioritiseringsoefening van de Commissie en SII

Op 1 oktober 2025 heeft DG FISMA, het directoraat-generaal voor Financiële Stabiliteit, Financiële Diensten en Kapitaalmarkten van de Europese Commissie, [een brief gestuurd](#) naar de Europese Toezichthoudende Autoriteiten en AMLA (de nieuwe EU-autoriteit voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering) om hen te informeren over haar deprioritiseringsoefening. In een bijlage is een lijst opgenomen van niet-essentiële bevoegdheidsdelegaties in de financiële wetgeving waaraan de Commissie minder prioriteit wil geven.

Tijdens het vorige Commissiemandaat (Von der Leyen I) nam dat aantal delegaties sterk toe, waardoor er nu voor alle financiële sectoren samen een totaal van 430 delegaties bestaat. De huidige Commissie (Von der Leyen II) wil hieraan iets doen en richt zich op de 115 niet-essentiële delegaties. Volgens de Commissie zijn deze 115 gedelegeerde bevoegdheden niet cruciaal voor de werking van de financiële wetgeving. De lijst omvat een reeks Level 1-verordeningen en -richtlijnen, waaronder de Solvency II-richtlijn. Voor de SII-richtlijn gaat het om 24 gedelegeerde bevoegdheden, waarvan drie met een deadline (afkomstig uit de recente SII-herziening Richtlijn (EU) 2025/2) en 21 zonder deadline. Effect is er vooral voor

een paar bevoegdheden die recent in Richtlijn (EU) 2025/2 zijn opgenomen. Zo zijn er drie SII Level 2-handelingen waarvoor EIOPA daadwerkelijk een ontwerp moet indienen volgens artikel 15 van de EIOPA-verordening, met een deadline van 29 januari 2026. Het meest besproken van deze drie gedelegeerde handelingen is de pauzering van de op stapel staande RTS over het beheer van duurzaamheidsrisico's, inclusief duurzaamheidsrisicoplannen, op basis van artikel 44(2c) SII. EIOPA heeft daarover eerder dit jaar geconsulteerd.

Deze deprioriteringsoefening schaft de verplichting tot het opstellen van een duurzaamheidsrisicoplan echter niet af. Volgens artikel 44(2) van Richtlijn (EU) 2025/2, slotzin, moeten verzekeraars en herverzekeraars strategieën, beleidslijnen, processen en systemen hebben voor het identificeren, meten, beheersen en monitoren van duurzaamheidsrisico's op korte, middellange en lange termijn.

Daarnaast vereist artikel 44(2b) dat zij specifieke plannen opstellen, met meetbare doelstellingen en de uitvoering daarvan volgen. Over deze plannen moet vervolgens worden gerapporteerd in het Solvency and Financial Condition Report (SFCR), zoals vastgelegd in artikel 51(1b)(g).

De RTS zou vooral de details van deze plannen hebben geharmoniseerd en zo hebben bijgedragen aan een eenduidige toepassing binnen de Unie. Het uitstel van deze RTS betekent echter niet dat de Level 1-verplichtingen komen te vervallen. Voor lidstaten die momenteel bezig zijn met de omzetting van de herziene SII-bepalingen vormt dit een extra uitdaging.

Disclaimer

Alhoewel dit werk is opgesteld op basis van betrouwbare bronnen en nauwkeurig onderzoek, is ICODA European Affairs in geen enkel opzicht verantwoordelijk voor de informatie die is gepubliceerd in deze EU-nieuwsbrief.

ICODA is sinds 1991 actief op het gebied van Europese belangenbehartiging. Het kantoor is gevestigd midden in de Europese wijk van Brussel. Vanuit deze centrale positie verleent het bureaudiensten aan het bedrijfsleven, nationale en lokale overheden, NGO's, de Europese Commissie en Europese koepelorganisaties. Naast monitoring bestaat de dienstverlening uit advisering en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van European Affairs. ICODA adviseert haar cliënten over de te volgen lobbystrategie, de juiste timing van de lobby en de wijze van informatieverstrekking aan de Europese beleidsmakers. Deze nieuwsbrief is geschreven door Lodewijk Buschkens (ICODA European Affairs) en Lieve Lowet (Schuman European Affairs).

Research afgesloten op 21 november 2025.

Koninklijk Actuarieel Genootschap